

MENGUNARVARNAREGLUGERÐ

1. KAFLI

Gildissvið.

- 1.1. Reglugerð þessi nær til allrar mengunar ytra umhverfis, svo og til allrar starfsemi og framkvæmda sem haft geta í för með sér slíka mengun. Undanþegin er þó starfsemi og framkvæmd sem fellur undir lög um varnir gegn mengun sjávar nr. 32/1986, reglur um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu nr. 8/1971, reglur um varnir gegn olíumengun sjávar við olíubirgðastöðvar nr. 560/1982, reglugerð um öryggisráðstafanir gegn jónandi geislun nr. 356/1986 og lög um aðbúnað og hollustuhætti á vinnustöðum nr. 46/1981.

2. KAFLI

Skilgreiningar.

- 2.1. Með *ytra umhverfi* er átt við allt land, lög og loft utandyrá og utan vinnustaða.
- 2.2. Með *fráveituvatni* er átt við vatn sem veitt er í fráveitur. Fráveituvatn getur verið skólp, ofanvatn, vatn frá upphitunarkerfum húsa og fleira.
- 2.3. Með *fráveitu* er átt við opnar eða lokaðar leiðslur sem flytja fráveituvatn í ár, vötn, sjó eða jörð. Búnaður til meðhöndlunar fráveituvatns telst hluti fráveitu.
- 2.4. Með *ofanvatni* er átt við regnvatn og leysingavatn sem rennur í fráveitur af húspökum, götum, gangstéttum og öðru þéttu yfirborði.
- 2.5. Með *skólpi* er átt við húsaskólp og iðnaðarskólp eða blöndu af hvoru tveggja. Húsaskólp er fráveituvatn frá híbýlum manna, skrifstofum, veitingahúsum, skólum og öðru þvílíku. Iðnaðarskólp er fráveituvatn frá iðnaðar- og framleiðslustarfsemi.
- 2.6. Með *grófhreinsun* er átt við hreinsun fastra hluta úr fráveituvatni með rist eða öðrum búnaði til að koma í veg fyrir sjónmengun. Stærð ristaropa skal ekki vera meiri en 20 mm.
- 2.7. Með *siturleiðslu* er átt við gataða leiðslu sem lögð er í jörðu til að dreifa fráveituvatni út í jarðveg.
- 2.8. Með *sigvatni* er átt við mengað vatn sem kemur frá hvers konar starfsemi og ekki er leitt í fráveitu. Enn fremur vatn sem rennur frá úrgangi eða gegnum hann.
- 2.9. Með *einni persónueiningu* er átt við þau lífrænu efni og næringarsölt sem einn einstaklingur skilar að meðaltali frá sér á sólarhring, eða jafngildi þeirra.
- 2.10. Helstu gerðir úrgangs eru skilgreindar á eftirfarandi hátt:
- 2.10.1. *Sorp* (neysluúrgangur).
Leifar, rusl og umbúðir sem til falla við heimilishald. Einnig úrgangur sem til fellur við aðra starfsemi og hefur svipaða eiginleika.
- 2.10.2. *Framleiðsluúrgangur*.
Úrgangur sem til fellur við framleiðslu verslun og þjónustu, svo sem pappír, timbur, gler o. fl.
- 2.10.3. *Salernisúrgangur*.
Allur úrgangur frá þurr- eða vatnssparandi salernum sem ekki eru tengd við fráveitu.
- 2.10.4. *Ristarúrgangur*.
Úrgangur sem til fellur við grófhreinsun á fráveituvatni.
- 2.10.5. *Seyra*.
Fastur úrgangur úr fráveituvatni annar en ristarúrgangur.

- 2.10.6. *Sérstakur úrgangur.*
Úrgangur sem ekki verður meðhöndlaður á sama hátt og sorp, framleiðslu-úrgangur eða salernisúrgangur vegna umfangs, eðlis, eða vegna þess að hann getur valdið alvarlegri mengun og/eða haft í för með sér hættu fyrir lífverur. Spilliefni (hættulegur efnaúrgangur) samkvæmt Viðauka 4 flokkast undir sérstakan úrgang.
- 2.11. Með *ruslabiðu* er átt við ílát sem komið er fyrir á almannafæri í því skyni að auðvelda fólki að losa sig við rusl og þess háttar.
- 2.12. Með *sorpíláti* er átt við ílát sem sorpi er safnað í og sem er síðan flutt í eða losað úr til brottflutnings til sorpmóttökustöðvar.
- 2.13. Með *móttökustöð* er átt við stað og aðstöðu þar sem tekið er við úrgangi til lengri eða skemmri geymslu, umhleðslu, flokkunar, annarrar meðhöndlunar eða förgunar.
- 2.14. Með *úttektarrannsókn* er átt við viðamikla rannsókn eða langtímamælingu, venjulega bundna við stærra svæði, svo sem landsvæði, borg eða borgarhluta, eða rannsókn á yfirgripsmiklum þáttum mengunar, svo sem frá farartækjum, eða rannsókn á mengun er berst frá öðrum löndum.
- 2.15. Með *eftirlitsmælingu* er átt við stakar mælingar sem framkvæmdar eru samkvæmt fyrirmælum í starfsleyfum sbr. 8. kafla, eða í þeim tilgangi að kanna hvort settum reglum og viðmiðunarmörkum sé fylgt.
- 2.16. Með *strandsvæði* er átt við fjöruna ásamt 250 metra breiðu svæði út frá stórstraums-fjörumörkum.
- 2.17. Með *viðtaka* er átt við það svæði sem tekur við mengun og þynnir hana eða eyðir.
- 2.18. Með *þynningar svæði* er átt við þann hluta í viðtaka, þar sem eftirlitsaðilar með reglugerð þessari samþykkja að mengun megi vera yfir viðmiðunarmörkum.

3. KAFLI

Eftirlit.

- 3.1. Heilbrigðisnefnd hefur eftirlit með framkvæmd reglugerðar þessarar undir yfirumsjón mengunarvarna Hollustuverndar ríkisins. Mengunarvarnir Hollustuverndar ríkisins annast eftirlit með þeim atvinnurekstri sem upp er talinn í Viðauka 7.
- 3.2. Eftirlitið nær til lofts, láðs og lagar, svo og búnaðar og allra aðstæðna sem valdið geta mengun. Eftirlitið felst í að framfylgja ákvæðum laga, reglugerða og starfsleyfa.
- 3.3. Eftirlitsaðili skal með fræðslu, leiðbeiningum og upplýsingum stuðla að aðgerðum sem miða að því að hindra og/eða takmarka mengun.
- 3.4. Eftirlitsaðila skal veittur aðgangur, þegar óskað er, að starfsleyfisskyldri og/eða eftirlitsskyldri starfsemi að svæðum og mannvirkjum þar sem mengunarhætta er til staðar, svo og að búnaði og tækjum sem geta valdið mengun. Eftirlitsaðila skulu veittar allar upplýsingar sem hann álitur nauðsynlegar vegna eftirlitsins.
- 3.5. Eftirlit með starfsleyfisskyldum atvinnurekstri.
- 3.5.1. Eftirlit skal vera reglubundið, sbr. grein 3.5.2. Mengunarvarnir Hollustuverndar ríkisins sjá um eftirlit með atvinnurekstri og starfsemi sem upp er talin í Viðauka 7. Heilbrigðisnefndir sjá um eftirlit með atvinnurekstri og starfsemi sem upp er talin í Viðauka 8. Reglubundið eftirlit með starfsleyfisskyldum atvinnurekstri og starfsemi skiptist í 5 flokka eins og fram kemur í Viðauka 9.
- 3.5.2. Lágmarkstíðni reglubundinna mælinga og eftirlits.

Flokkun sbr. Viðauka 9	Tímabil milli skoðana	Mengunarmælingar
1.	6 mánuðir	Þriðja hvert ár
2.	12 mánuðir	Fimmta hvert ár
3.	12 mánuðir	Tíunda hvert ár
4.	24 mánuðir	Aldrei
5.	Samkvæmt ákvörðun eftirlitsaðila	Aldrei

3.5.3. Komi ítrekað fram við eftirlit að ekki sé fylgt ákvæðum laga, reglugerða eða starfsleyfis er eftirlitsaðila heimilt að flytja viðkomandi fyrirtæki upp um einn flokk, sbr. grein 3.5.2. Leiði eftirlitið í ljós að fyrirtækið starfi ávallt samkvæmt gildandi ákvæðum laga, reglugerða og starfsleyfis og að mengunarvarnir séu fullnægjandi er eftirlitsaðila heimilt að flytja fyrirtækið niður um einn flokk, sbr. grein 3.5.2.

3.6. Fyrirtæki, sem upp eru talin í Viðaukum 7 og 8, greiða árlegt eftirlitsgjald samkvæmt gjaldskrá sem ráðherra staðfestir að fengnum tillögum stjórnar Hollustuverndar ríkisins vegna fyrirtækja í Viðauka 7 og hlutaðeigandi svæðisnefndar um heilbrigðis-eftirlit vegna fyrirtækja í Viðauka 8. Gjaldið skal standa straum af kostnaði við eftirlitið.

3.7. Komi að mati eftirlitsaðila, í ljós veruleg frávik frá ákvæðum starfsleyfis, laga eða reglugerða við eftirlit, getur eftirlitsaðili krafist úttektar á kostnað hlutaðeigandi fyrirtækis. Ágreiningi um nauðsyn slíkrar úttektar og/eða um kostnað er heimilt að vísa til stjórnar Hollustuverndar ríkisins, eigi heilbrigðiseftirlit sveitarfélaganna í hlut. Eigi Hollustuvernd ríkisins hins vegar hlut að máli er heimilt að vísa málinu til úrskurðarnefndar sem starfar sbr. 30. gr. laga um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit nr. 81/1988.

3.8. Heilbrigðisnefnd skal árlega skila til Hollustuverndar ríkisins yfirliti yfir framkvæmd og niðurstöður eftirlits með þeim atvinnurekstri sem upp er talinn í Viðauka 8. Upplýsingum skal skila á þar til gerðum eyðublöðum, sem Hollustuvernd ríkisins leggur til. Á sama hátt skal Hollustuvernd ríkisins senda hlutaðeigandi heilbrigðis-eftirliti niðurstöður og túlkun allra mengunarmælinga hjá atvinnurekstri sem fellur undir Viðauka 7 á viðkomandi heilbrigðiseftirlitssvæði. Geri Hollustuvernd ríkisins skriflega kröfur um úrbætur, ber að senda afrit bréfsins til viðkomandi heilbrigðis-eftirlits.

3.9. Með sérstöku samkomulagi við hlutaðeigandi heilbrigðisnefndir, sem ráðherra staðfestir, geta mengunarvarnir Hollustuverndar ríkisins tekið að sér að sinna hluta eftirlits með starfsemi fyrirtækja sem talin eru upp í Viðauka 8.

Á sama hátt getur heilbrigðisnefnd tekið að sér að sinna hluta eftirlits með starfsemi fyrirtækja sem talin eru upp í Viðauka 7.

Ábyrgð á eftirlitinu hvílir eftir sem áður hjá þeim aðila sem skal annast það samkvæmt flokkun í Viðaukum 7 og 8.

4. KAFLI

Varnir gegn vatnsmengun.

4.1. Eigandi fráveitu skal farga fráveituvatni á þann hátt að heilsu manna stafi ekki hætta af, að röskun á lífríki og umhverfi verði sem minnst og að öðru leyti skal förgunin vera í samræmi við ákvæði reglugerðar þessarar.

4.2. *Nýjar og endurbættar fráveitur.*

4.2.1. Heilbrigðisnefnd veitir samþykki fyrir nýjum og endurbættum fráveitum.

4.2.2. Sveitarstjórn skal senda áætlun um nýjar og endurbættar fráveitur til heilbrigðisnefndar.

- 4.2.3. Í áætlun skulu m. a. koma fram upplýsingar um:
1. Svæðið sem fráveituvatni er veitt frá og að hve miklu leyti fráveitan kemur í stað eldri fráveita.
 2. Fyrirhugað magn fráveituvatns, annars vegar frá íbúðabyggð og hins vegar frá iðnaðarsvæðum, svo og um hvers konar iðnað er að ræða.
 3. Fyrirhugaða hreinsun fráveituvatns, þ. á m. sérstaka hreinsun á fráveituvatni frá iðnaði.
 4. Fyrirhugaðan viðtaka fráveituvatnsins og með hvaða hætti fyrirhugað er að leiða út í viðtakann.
 5. Áætluð áhrif á viðtakann af völdum fráveituvatnsins.
 6. Fyrirhugaða meðhöndlun ristarúrgangs og seyru frá hreinsivirkjum og fyrirhugaðan móttökustað.
 7. Hvenær áætlað er að fráveitan verði tekin í notkun.
- 4.2.4. Heilbrigðisnefnd skal fá umsögn frá og hafa náið samráð við Hollustuvernd ríkisins áður en samþykki er veitt fyrir fráveitum, sem flytja meiri mengunarefni en nemur 100 persónueiningum til ferskvatns eða 1000 persónueiningum til sjávar.
- Ef leitt er frá tveimur eða fleiri fráveitum út í viðtaka innan sama þýnningarsvæðis skoðast það sem ein fráveita.
- 4.3. *Varnir gegn mengun í ám og vötnum.*
- 4.3.1. Sveitarstjórnir og skipulagsyfirvöld skulu, við gerð svæða- og aðalskipulags í samráði við heilbrigðisnefnd, Náttúruverndarráð og Hollustuvernd ríkisins, flokka vatnasvæði í eftirfarandi flokka vegna varna gegn vatnsmengun. Flokkur I. Svæði sem hafa sérstaka þýðingu vegna nytja af ýmsu tagi, lífríkis, jarðmyndana eða útivistar.
- Flokkur II. Vötn, ár og lækir sem nýta má til afrennslis.
- 4.3.2. Bannað er að leiða skólp í ár og vötn sem talin eru í flokki I í lið 4.3.1.
- 4.3.3. Heilbrigðisnefnd getur, þegar um er að ræða starfsemi sem ekki er starfsleyfis skyld samkvæmt Viðauka 7, veitt tímabundna undanþágu frá banni samkvæmt 4.3.2., ef sérstakar aðstæður gefa tilefni til og að höfðu samráði við Hollustuvernd ríkisins.
- 4.3.4. Umsókn um undanþágu frá 4.3.2., ásamt niðurstöðum rannsókna og/eða útreikninga, sem sýna væntanleg umhverfisáhrif, skal senda til heilbrigðisnefndar.
- 4.3.5. Fráveituvatn einstakra íbúðarhúsa, eða sumarbústaða, er undanþegið rannsóknarskyldu enda sé það leitt um rotþró og siturleiðslu samkvæmt fyrirmælum heilbrigðisnefndar. Aðeins má nota rotþrær sem Hollustuvernd ríkisins hefur viðurkennt.
- 4.3.6. Allt húsaskólp skal leitt um rotþró, eða annan búnað sem hreinsar a. m. k. jafn vel, áður en það er leitt í ár og vötn.
- 4.3.7. Virkni hreinsibúnaðar á fráveituvatn og dreifing í umhverfinu skal á hverjum tíma vera þannig að mengun í ám og vötnum utan þýnningarsvæða sé innan þeirra viðmiðunarmarka, sem fram koma í Viðauka 1 með reglugerð þessari.
- 4.3.8. Ráðherra getur, að fengnum tillögum Hollustuverndar ríkisins, breytt viðmiðunarmörkum fyrir hámarksmengun af völdum þeirra efna sem upp eru talin í Viðauka 1 og fellt út eða bætt við efnum í þá viðaukaskrá.
- 4.4. *Varnir gegn mengun grunnvatns.*
- 4.4.1. Bannað er að menga grunnvatn með fráveituvatni og sigvatni.

- 4.4.2. Heilbrigðisnefnd getur, þegar um er að ræða starfsemi sem ekki er starfsleyfis skyld samkvæmt Viðauka 7 og að höfðu samráði við Hollustuvernd ríkisins, þegar um stærri fráveitur er að ræða, veitt tímabundna undanþágu frá banni samkvæmt 4.4.1.
- 4.4.3. Umsókn um undanþágu frá 4.4.1., ásamt niðurstöðum rannsókna og/eða útreikninga sem sýna væntanleg umhverfisáhrif, skal senda til heilbrigðisnefndar.
- 4.4.4. Fráveituvatn einstakra sumarbústaða eða íbúðarhúsa, sem ekki eru á lindarsvæðum, er undanþegið rannsóknarskyldu enda sé það leitt um rotþró og siturleiðslu samkvæmt reglum Hollustuverndar ríkisins og fyrirmælum heilbrigðisnefndar.
- 4.5. *Varnir gegn mengun strandsvæða.*
 - 4.5.1. Allt skólp, sem leitt er til sjávar, skal leiða minnst 5 metra niður fyrir meðalstórstraumsfjöruborð eða 20 metra út frá meðalstórstraumsfjörumörkum. Sé um að ræða uppblandað skólp með hitaveitu- og/eða ofanvatni í hlutföllunum 1:5 a. m. k., sem leitt er um yfirfallsleiðslur, nægir að leiða það út fyrir stórstraumsfjöruborð.
 - 4.5.2. Sveitarstjórnir og skipulagsyfirvöld skulu við gerð svæða- og aðalskipulags, að höfðu samráði við heilbrigðisnefnd, Náttúruverndarráð og Hollustuvernd ríkisins, flokka strandsvæði í eftirfarandi flokka vegna varna gegn sjávarmengun.

Flokkur I: Strandsvæði, mikilvæg vegna nytja, lífríkis, jarðmyndana, og útivistar.

Flokkur II: Önnur strandsvæði.
 - 4.5.3. Bannað er að leiða skólp út í strandsvæði, sem heyra til flokki I, sbr. 4.5.2.
 - 4.5.4. Heilbrigðisnefnd getur þegar um er að ræða starfsemi, sem ekki er starfsleyfis skyld samkvæmt Viðauka 7, veitt tímabundna undanþágu frá ákvæðum greina 4.5.1. og 4.5.3., þó með þeim takmörkunum sem um getur í 4.2.4.
 - 4.5.5. Umsókn um undanþágu frá 4.5.1. og/eða 4.5.3. ásamt niðurstöðum rannsókna og/eða útreikninga, er sýna væntanleg umhverfisáhrif fráveituvatnsins, skal senda til heilbrigðisnefndar.
 - 4.5.6. Skólp, sem leitt er frá einstökum íbúðarhúsum eða sumarbústöðum, er undanþegið rannsóknarskyldu enda sé það leitt um rotþró og siturleiðslu í samræmi við reglur Hollustuverndar ríkisins og fyrirmæli heilbrigðisnefndar.
 - 4.5.7. Grófhreinsa skal allt skólp sem leitt er í sjó.
 - 4.5.8. Heilbrigðisnefnd getur, þegar um er að ræða starfsemi sem ekki er starfsleyfis skyld samkvæmt Viðauka 7, veitt tímabundna undanþágu frá ákvæðum 4.5.7. ef sérstakar aðstæður gefa tilefni til, þó með þeim takmörkunum sem um getur í 4.2.4.
 - 4.5.9. Saurgerlamengun strandsjávar utan þynningarsvæða skal vera undir þeim viðmiðunarmörkum sem fram koma í Viðauka 2 með reglugerð þessari.
 - 4.5.10. Ráðherra setur í Viðauka 2, að fengnum tillögum Hollustuverndar ríkisins, fleiri viðmiðunarmörk fyrir hámarksmengun strandsjávar. Hollustuvernd ríkisins hefur við gerð þeirra tillagna samráð við Siglingamálastofnun ríkisins.
- 4.6. *Vatnsrannsóknir.*
 - 4.6.1. Hollustuvernd ríkisins annast, skipuleggur og hefur umsjón með úttektar-rannsóknum á vatnsmengun.

- 4.6.2. Heilbrigðisnefnd framkvæmir, eða lætur framkvæma, eftirlitsmælingar á fráveituvatni og viðtaka.
Hollustuvernd ríkisins gefur út reglur um sýnatöku og rannsókn miðað við magn fráveituvatns og mismunandi aðstæður.
- 4.7. *Núverandi fráveitur.*
- 4.7.1. Sveitarstjórn sendir upplýsingar til heilbrigðisnefndar um núverandi fráveitukerfi sveitarfélagsins og einkafráveitur. Sömu upplýsingar skulu sendar til Hollustuverndar ríkisins fyrir fráveitur sem flytja meira magn mengunarefna en um getur í 4.2.4.
- 4.7.2. Í upplýsingum skal koma fram:
1. Hvar og með hvaða hætti fráveituvatn er leitt út í umhverfið.
 2. Magn fráveituvatns frá íbúðarbyggð og iðnaðarsvæðum, svo og hvers konar iðnaður það er sem leiðir fráveituvatn út í fráveitukerfið.
 3. Hreinsun fráveituvatns, þ. á m. sérstök hreinsun á fráveituvatni frá iðnaði.
 4. Meðhöndlun og förgun á ristarúrgangi og seyru frá hreinsibúnaði.
 5. Dreifing gerlamengunar í viðtaka.
- 4.7.3. Ef fráveita flytur meiri mengunarefni en um getur í 4.2.4. leggur Hollustuvernd ríkisins, að fengnum umsögnum sérfróðra aðila, mat á mengun í ljósi ofangreindra upplýsinga og skilar greinargerð um niðurstöður til viðkomandi heilbrigðisnefndar og sveitarstjórnar.
- 4.7.4. Telji Hollustuvernd ríkisins, eftir að hafa leitað álits umsagnaraðila, að úrbóta sé þörf, skal stofnunin leita tillagna sveitarstjórnar um úrbætur þar sem komi fram rökstuðningur og áætlun um tímaröð framkvæmdaliða.

5. KAFLI

Varnir gegn loftmengun.

- 5.1. Mengun andrúmslofts af völdum efna sem talin eru upp í Viðauka 3 með reglugerð þessari skal utan þynningarsvæðis vera undir þeim viðmiðunarmörkum sem þar eru upp talin.
- 5.2. Ráðherra getur, að fengnum tillögum Hollustuverndar ríkisins, felld út eða bætt við efnum í Viðauka 3. Ráðherra getur einnig, að fengnum tillögum Hollustuverndar ríkisins, breytt viðmiðunarmörkum sem sett hafa verið um hámarksmengun andrúmslofts, sbr. Viðauka 3.
- 5.3. Heilbrigðisnefnd getur takmarkað umferð og aðra starfsemi á ákveðnum svæðum um skemmri tíma ef hætta er talin á að mengun fari yfir viðmiðunarmörk, sbr. 5.1. Einnig ef óþæginda gætir af völdum annarra efna en þeirra sem talin eru upp í Viðauka 3.
- 5.4. Heilbrigðisnefnd getur, þegar um er að ræða starfsemi sem ekki er starfsleyfis skyld samkvæmt Viðauka 7, sett reglur um brennslu sem valdið getur skaða á umhverfi eða gefið frá sér lykt eða reyk sem veldur óþægindum.
- 5.5. Dreifing útblásturslofts í umhverfinu og virkni hreinsibúnaðar skal á hverjum tíma vera slík að mengun sé innan viðmiðunarmarka, sbr. 5.1.
- 5.5.1. Húseigendur skulu sjá svo um að reykur frá kynditækjum o. s. frv. valdi ekki óþægindum í nærliggjandi umhverfi.
- 5.5.2. Eigendur vélknúinna ökutækja, eins og þau eru skilgreind í umferðarlögum, skulu sjá um að vélbúnaður sé þannig stilltur að ekki valdi óþarfa reyk eða sótmyndun.
- Mengun frá bifreiðum, sem fluttar eru til landsins frá og með 1. júlí 1992 skal vera innan viðmiðunarmarka samkvæmt Viðauka 6.

- 5.5.3. Forráðamenn fyrirtækja og stofnana skulu sjá svo um að reykur, ryk og hættulegar eða daunillar lofttegundir valdi ekki óþægindum í nærliggjandi umhverfi.
- 5.6. *Loftrannsóknir.*
- 5.6.1. Hollustuvernd ríkisins annast, skipuleggur og hefur umsjón með loftgæðarannsóknnum.
- 5.6.2. Heilbrigðisnefnd framkvæmir, eða lætur framkvæma, reglubundnar eftirlitsmælingar á loftmengun. Hollustuvernd ríkisins gefur út reglur um sýnatöku og rannsóknir.
- 5.7. Skipulagsyfirlönd skulu við gerð svæða- og aðalskipulags hafa hliðsjón af loftgæðarannsóknnum, sem framkvæmdar eru samkvæmt reglugerð þessari, svo og álit eftirlitsaðila, sbr. einnig skipulagsreglugerð nr. 318/1985, sbr. síðari breytingar.

6. KAFLI

Varnir gegn mengun af völdum úrgangs.

- 6.1. *Meðferð úrgangs.*
- 6.1.1. Bannað er að skilja eftir, flytja eða geyma úrgang á þann hátt að valdið geti skaða eða lýtum á umhverfinu. Þetta gildir jafnt um smærri sem stærri hluti, svo sem bílflök, skipsskrokka o. s. frv.
- 6.1.2. Forráðamenn verslana, bensín- og olíustöðva, söluturna, samkomustaða, orlofsbúða, tjaldstæða o. s. frv. skulu í samráði við heilbrigðisnefnd koma fyrir nægilegum fjölda ruslabíða og sjá um viðhald og tæmingu þeirra. Forráðamenn skulu einnig sjá um nauðsynlega hreinsun nálægs umhverfis.
- 6.1.3. Sveitarstjórn svo og yfirlönd fólkvanga og þjóðgarða skulu í samráði við heilbrigðisnefnd setja upp ruslabíður á ferðamannastöðum og öðrum stöðum þar sem reikna má með mannsöfnuði og sjá um viðhald og tæmingu þeirra, svo fremi þetta sé ekki öðrum falið, sbr. 6.1.2.
- 6.1.4. Sveitarstjórn skal sjá um tæmingu sorpílata og brottflutning sorpsins. Sveitarstjórn getur, að höfðu samráði við heilbrigðisnefnd, ákveðið flokkun á sorpi jafnt á heimilum, vinnustöðum o. þ. l. og á losunarstað.
- 6.1.5. Þeir aðilar, sem framleiðsluúrgangur og sérstakur úrgangur fellur til hjá, sjá um alla meðferð og brottflutning úrgangsins. Sveitarstjórn getur, að höfðu samráði við heilbrigðisnefnd, ákveðið flokkun þessa úrgangs.
- 6.1.6. Þeim hluta sérstaks úrgangs, sem telst til spilliefna samkvæmt Viðauka 4 með reglugerð þessari, má ekki blanda saman við annan úrgang. Einstökum tegundum spilliefna (hættulegs úrgangs) skal auk þess halda aðgreindum í samráði við eftirlitsaðila.
- 6.1.7. Rekstraraðilar húsnæðis eða svæða, þar sem salernisúrgangur, ristarúrgangur eða seyra fellur til, sjá um alla meðferð og flutning úrgangsins, svo fremi ekki sé í gildi sérstök heilbrigðissamþykkt sem kveður á um annað.
- 6.1.8. Heilbrigðisnefnd getur krafist þess að sá, sem brotið hefur ákvæði greinar 6.1.1., skuli hreinsa upp eða greiða kostnað öðrum sem verkið vinna. Þessu ákvæði má einnig beita gagnvart þeim sem sjá um tæmingu ruslabíða og sorpílata, hafi ófullnægjandi tæming leitt til þess að úrgangur hafi dreifst.
- 6.2. *Förgun úrgangs.*
- 6.2.1. Sveitarstjórn/sveitarstjórnir leggja til og sjá um að rekin sé móttökustöð fyrir úrgang, sjá þó 6.2.6.
- 6.2.2. Sorp og framleiðsluúrgangur, sem ekki verður endurnýttur eða notaður á annan hátt, skal fluttur til móttökustöðva samkvæmt 6.2.1.

- 6.2.3. Utan þéttbýlis getur heilbrigðisnefnd heimilað einkaaðilum að urða sorp sem frá þeim kemur enda leyfi aðstæður slíkt að mati nefndarinnar. Heilbrigðisnefnd skal ávallt leita umsagnar Hollustuverndar ríkisins í slíkum tilvikum.
- 6.2.4. Ávallt skal leita leiða til að nýta sérstakan úrgang. Þann hluta sem ekki verður nýttur skal, annan en spilliefni (hættulegan efnaúrgang), flytja til móttökustöðva samkvæmt 6.2.1., sem Hollustuvernd ríkisins hefur sérstaklega viðurkennt til móttöku slíks úrgangs.
- 6.2.5. Heilbrigðisnefnd getur samþykkt að salernisúrgangur, ristarárgangur og seyra, sem ekki verður nýtt, skuli flutt til móttökustöðvar samkvæmt 6.2.1.
- 6.2.6. Spilliefni (hættulegan efnaúrgang), samkvæmt Viðauka 4 með reglugerð þessari, og annan úrgang sem inniheldur spilliefni skal flytja til móttökustöðva sem hafa fengið starfsleyfi til móttöku slíks úrgangs, sbr. 8. kafla þessarar reglugerðar.
- 6.2.7. Starfsleyfishafa, sbr. grein 6.2.6., er heimilt að farga úrgangi sem inniheldur takmarkað magn spilliefna á sama hátt og heimilis- og framleiðsluúrgangi. Hollustuvernd ríkisins gefur út lista yfir þennan úrgang og skal þar koma skýrt fram hvaða styrk spilliefna miðað er við í hverju tilfelli.
- 6.2.8. Nú er úrgangur sem inniheldur takmarkað magn spilliefna ekki á lista samkvæmt grein 6.2.7. og geta aðilar þá sótt um að umræddur úrgangur sé settur á lista, sbr. grein 6.2.7. Umsókn skal fylgja staðfesting viðurkenndrar rannsóknarstofu á styrk spilliefna í úrganginum.

7. KAFLI

Varnir gegn hávaðamengun.

- 7.1. Mengun af völdum hávaða skal vera undir þeim viðmiðunarmörkum sem fram koma í Viðauka 5 með reglugerð þessari, sbr. þó grein 7.4.
- 7.2. Hávaðavarnir skulu á hverjum tíma vera slíkar að mengun sé innan viðmiðunarmarka samkvæmt 7.1., sbr. þó 7.4. Stuðlað skal að hávaðavörnum, m. a. á eftirfarandi hátt:
- 7.2.1. Forráðamönnum fyrirtækja og stofnana er skylt að gera allt sem í þeirra valdi stendur til að koma í veg fyrir óþægindi af völdum hávaða.
- 7.2.2. Eigendur vélknúinna ökutækja skulu sjá svo um að farartæki þeirra valdi ekki óþarfa hávaða.
- 7.2.3. Við allar framkvæmdir, svo sem byggingar, gröft, gatnagerð o. fl., skal þess sérstaklega gætt að ekki verði óþægindi af völdum hávaða.
- 7.3. Nú reynast hávaðavarnir ekki nægilegar og gerir þá heilbrigðisnefnd tillögur til sveitarstjórnar, t. d. um takmörkun umferðar og/eða starfsemi á ákveðnum tímum og svæðum, þ. á m. takmörkun umferðar um tiltekna götur að kvöldlagi, um nætur, eða allan sólarhringinn eftir atvikum, til að halda hávaða innan viðmiðunarmarka samkvæmt 7.1.
- 7.4. Heilbrigðisnefnd getur, vegna sérstakra, óviðráðanlegra aðstæðna og að höfðu samráði við Hollustuvernd ríkisins, leyft að á ákveðnum, afmörkuðum svæðum megi hávaði vera yfir viðmiðunarmörkum samkvæmt 7.1.
- 7.5. Ráðherra setur, að fengnum tillögum Hollustuverndar ríkisins, reglur um mæliaðferðir og viðmiðunarmörk um hávaða frá ökutækjum, vinnuvélum o. þ. l. Reglur þessar birtast sem viðauki með reglugerð þessari.

7.6. *Hávaðamælingar.*

7.6.1. Hollustuvernd ríkisins annast, skipuleggur og hefur umsjón með úttektar-rannsókn á hávaða.

7.6.2. Heilbrigðisnefnd framkvæmir eða lætur framkvæma reglubundnar eftirlits-mælingar á hávaða. Hollustuvernd ríkisins gefur út reglur um mælingar.

7.7. Skipulagsyfirvöld skulu við gerð svæða- og aðalskipulags hafa hliðsjón af niðurstöð-um hávaðamælinga svo og áleti eftirlitsaðila samkvæmt reglugerð þessari, sbr. einnig skipulagsreglugerð nr. 318/1985, ásamt síðari breytingum.

8. KAFLI

Starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem getur haft í för með sér mengun.8.1. *Almennt um starfsleyfi.*

8.1.1. Atvinnurekstur sem upp er talinn í Viðaukum 7 og 8 með reglugerð þessari má ekki hefja fyrr en fengið er starfsleyfi samkvæmt ákvæðum þessa kafla.

8.1.2. Eigi má breyta eða auka við atvinnurekstur samkvæmt Viðaukum 7 og 8 ef það getur leitt til aukinnar og/eða annarrar mengunar, nema að fengnu nýju starfsleyfi.

8.1.3. Hollustuvernd ríkisins og heilbrigðisnefndir geta lagt til við ráðherra að atvinnurekstri verði bætt við eða hann felldur út í Viðaukum 7 og 8.

8.1.4. Ef um er að ræða atvinnurekstur, sem upp er talinn í Viðaukum 7 eða 8, þar sem fjárfesting er meiri en 800 milljónir miðað við byggingavísitölu 187, febrúar 1992, skal gera forkönnun vegna staðarvals þar sem fram fari mat á umhverfisröskun vegna starfseminnar.

Einnig skal, áður en starfsemi hefst, þegar fjárfesting í atvinnurekstri er meiri en 800 milljónir miðað við byggingavísitölu 187, febrúar 1992, til samanburðar við síðara ástand, framkvæma nauðsynlegar rannsóknir og mælingar á þeim umhverfispáttum sem starfsemin hefur helst áhrif á. Rannsóknir og mat á umhverfisröskun er á kostnað umsækjanda.

8.1.5. Hollustuvernd ríkisins er heimilt að gefa út sérstakan lista yfir tiltekinn atvinnurekstur, sbr. Viðauka 8 með þessari reglugerð, enda sé ekki talin þörf á formlegri starfsleyfisgerð. Listanum skulu fylgja leiðbeiningareglur sem viðkomandi atvinnurekstur þarf að uppfylla.

Hlutaðeigandi heilbrigðisnefnd er heimilt að falla frá starfsleyfisgerð að uppfylltum þeim kröfum sem Hollustuvernd ríkisins setur.

8.2. *Atvinnurekstur þar sem vinnsla starfsleyfis er í höndum Hollustuverndar ríkisins.*

8.2.1. Umsóknir um starfsleyfi skulu sendar Hollustuvernd ríkisins. Umsækjend-ur greiða kostnað við starfsleyfisvinnsluna samkvæmt gjaldskrá sem ráð-herra gefur út.

8.2.2. Umsóknum skal fylgja nákvæm lýsing á starfseminni, upplýsingar um mengunarhættu og fyrirhugaðar mengunarvarnir, lýsing á og uppdættir af staðsetningu, staðhættum, mannvirkjum og næsta umhverfi, svo og önnur þau gögn sem máli kunna að skipta.

8.2.3. Hollustuvernd ríkisins skal við gerð starfsleyfistillagna ávallt leita umsagnar hlutaðeigandi heilbrigðisnefndar og eftir því sem við á hverju sinni, Náttúruverndarráðs, Skipulags ríkisins, Vinnueftirlits ríkisins, Siglinga-málastofnunar ríkisins og annarra sérfróðra aðila.

8.2.4. Áður en umsagnar heilbrigðisnefndar er leitað skal liggja fyrir mat Holl-ustuverndar ríkisins á áhrifum hugsanlegrar mengunar á umhverfið.

8.2.5. Telji Hollustuvernd ríkisins eða umsagnaraðilar að upplýsingar um mengun og áhrif hennar á umhverfið sé ekki fullnægjandi getur stofnunin krafist

þess að fram fari athuganir, mælingar eða rannsóknir á kostnað umsækjanda.

8.3. *Réttur til athugasemda.*

- 8.3.1. Telji starfsleyfisumsækjandi að krafist sé óeðlilegra athugana og/eða rannsókna, sbr. grein 8.1.4. og/eða grein 8.2.5. getur hann leitað úrskurðar úrskurðarnefndar samkvæmt 30. gr. laga um hollustuhætti og heilbrigðis-
eftirlit nr. 81/1988.
- 8.3.2. Starfsleyfistillögur skulu liggja frammi á skrifstofu viðkomandi sveitarstjórnar til kynningar þeim aðilum sem rétt hafa til að gera athugasemdir, sbr. grein 8.3.3. Skal auglýsing birt í Lögbirtingablaði þar sem fram kemur frá hvaða degi starfsleyfistillögur liggja frammi á skrifstofu viðkomandi sveitarstjórnar. Frestur til að gera athugasemdir er 6 vikur frá því starfsleyfistillögur eru lagðar fram. Heimilt er að lengja frestinn í allt að 12 vikur ef sérstakar ástæður mæla með því.
- 8.3.3. Rétt til að gera athugasemdir við starfsleyfistillögur hafa eftirtaldir aðilar:
 1. Sá sem sótt hefur um starfsleyfi svo og forsvarsmenn og starfsmenn tengdrar eða nálægrar starfsemi.
 2. Íbúar þess svæðis sem ætla má að geti orðið fyrir óþægindum vegna mengunar.
 3. Opinberir aðilar, félög og aðrir þeir, sem málið varðar.
- 8.3.4. Skriflegar athugasemdir við starfsleyfistillögur skal senda Hollustuvernd ríkisins. Stofnunin kannar málið í ljósi þeirra athugasemda sem fram hafa komið og lætur í ljós álit sitt. Sætta aðilar málsins sig ekki við það álit og náist ekki málamiðlun, úrskurðar úrskurðarnefnd samkvæmt 30. gr. laga nr. 81/1988 ef í hlut eiga opinberar eftirlitsstofnanir, sveitarstjórnir eða umsækjandi. Eigi aðrir í hlut er heimilt að vísa málinu til stjórnar Hollustuverndar ríkisins, og sætta aðilar sig ekki við úrskurð hennar er heimilt að vísa áfram til úrskurðarnefndar samkvæmt lögum nr. 81/1988.

8.4. *Atvinnurekstur þar sem vinnsla starfsleyfis er í höndum heilbrigðisnefnda.*

- 8.4.1. Umsóknir um starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem upp er talinn í Viðauka 8 skal senda til viðkomandi heilbrigðisnefndar.
- 8.4.2. Umsóknum skulu fylgja nákvæmar upplýsingar um fyrirhugaða starfsemi, hugsanlega mengunarhættu og fyrirhugaðar mengunarvarnir. Umsóknum skulu einnig fylgja lýsing á staðhátum, uppdrættir af staðsetningu mannvirkja og næsta umhverfi, svo og annað það er máli kann að skipta.
- 8.4.3. Heilbrigðisnefnd skal við gerð starfsleyfistillagna leita umsagnar Hollustuverndar ríkisins, Náttúruverndarráðs, Skipulags ríkisins, Vinnueftirlits ríkisins, Siglingamálastofnunar ríkisins og annarra sérfróðra aðila eftir því sem við á hverju sinni.
- 8.4.4. Áður en umsagna er leitað skal liggja fyrir mat viðkomandi heilbrigðiseftirlits á áhrifum hugsanlegrar mengunar á umhverfið.
- 8.4.5. Telji heilbrigðisnefnd eða umsagnaraðilar að upplýsingar um mengun og áhrif hennar á umhverfið séu ekki fullnægjandi getur hún krafist þess að fram fari athuganir, mælingar eða rannsóknir á kostnað umsækjanda.
- 8.4.6. Hollustuvernd ríkisins skal, í þeim tilfellum sem ástæða er talin til að höfðu samráði við heilbrigðisnefndir sveitarfélaganna, gefa út tæknilegar leiðbeiningar vegna starfsleyfisvinnslu og eftirlits með atvinnurekstri í Viðauka 8. Stofnunin skal í þessu sambandi hafa samráð við heilbrigðisnefndir sveitarfélaganna um forgangsöröðun verkefna.

8.5. *Réttur til athugasemda.*

- 8.5.1. Telji starfsleyfisumsækjandi að krafist sé óeðlilegra athugana og/eða rannsóknna, sbr. grein 8.1.4. og/eða grein 8.4.5. getur hann leitað úrskurðar samkvæmt 30. gr. laga um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit nr. 81/1988.
- 8.5.2. Starfsleyfistillögur skulu liggja frammi á skrifstofu viðkomandi sveitarstjórnar til kynningar þeim aðilum sem rétt hafa til að gera athugasemdir, sbr. grein 8.3.3. Skal auglýsing þess efnis birtast með tryggilegum hætti þar sem fram kemur frá hvaða degi þær liggja frammi á skrifstofu viðkomandi sveitarstjórnar. Frestur til að gera athugasemdir er 4 vikur frá því starfsleyfistillögur eru lagðar fram. Heimilt er að lengja frestinn í allt að 8 vikur ef sérstakar ástæður mæla með því.
- 8.5.3. Skriflegar athugasemdir við starfsleyfistillögur skal senda til hlutaðeigandi heilbrigðisnefndar. Heilbrigðisnefnd kannar málið í ljósi þeirra athugasemda sem fram hafa komið og lætur í ljós álit sitt. Sætti aðilar málsins sig ekki við það álit og náist ekki málamiðlun, úrskurðar úrskurðarnefnd samkvæmt 30. gr. laga nr. 81/1988 um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit ef í hlut eiga opinberar eftirlitsstofnanir, sveitarstjórnir eða umsækjandi. Eigi aðrir í hlut er heimilt að vísa málinu til stjórnar Hollustuverndar ríkisins og, sætti aðilar sig ekki við úrskurð hennar, áfram til úrskurðarnefndar samkvæmt lögum nr. 81/1988.

8.6. *Veiting starfsleyfa.*

- 8.6.1. Hollustuvernd ríkisins gefur út starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem upp er talinn í Viðauka 7 og ekki fellur undir ákvæði greinar 8.1.4.
- 8.6.2. Heilbrigðisnefnd gefur út starfsleyfi fyrir atvinnurekstur sem upp er talinn í Viðauka 8 og ekki fellur undir ákvæði greinar 8.1.4.
- 8.6.3. Umhverfissráðherra gefur út starfsleyfi fyrir starfsemi þar sem krafist er mats á umhverfissöskun, sbr. grein 8.1.4.
Hollustuvernd ríkisins afgreiðir endanlegar starfsleyfistillögur fyrir slíkan atvinnurekstur, sem upp er talinn í Viðauka 7, til ráðuneytisins í samræmi við kynntar tillögur, úrskurð og/eða samkomulag vegna framkominna athugasemda, sbr. grein 8.3.
Heilbrigðisnefnd afgreiðir endanlegar starfsleyfistillögur fyrir atvinnurekstur, sem upp er talinn í Viðauka 8 og fellur undir ákvæði greinar 8.1.4., til ráðuneytisins í samræmi við kynntar tillögur, úrskurð og/eða samkomulag vegna framkominna athugasemda, sbr. grein 8.5.
- 8.6.4. Heimilt er að gefa starfsleyfi út til tiltekins tíma.
- 8.6.5. Starfsleyfi sem ráðherra gefur út samkvæmt reglugerð þessari skulu birt í B-deild Stjórnartíðinda í formi auglýsingar.
- 8.6.6. Hollustuvernd ríkisins skal senda afrit af útgefnum starfsleyfum til viðkomandi heilbrigðisnefnda.

9. KAFLI

Ýmis ákvæði og gildistaka.

- 9.1. Um valdsvið, þvingunarúrræði, málsmeðferð, úrskurði og viðurlög fer samkvæmt ákvæðum laga nr. 81/1988 um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, ásamt síðari breytingum.
- 9.2. Ef aðili sinnir ekki fyrirmælum eftirlitsaðila innan tiltekins frests, getur eftirlitsaðilinn ákveðið honum dagsektir allt að kr. 100.000.- á dag, þar til úr er bætt.

- 9.3. Reglugerð þessi, sem sett er með stoð í 3. gr. laga nr. 81/1988 um hollustuhætti og heilbrigðiseftirlit, öðlast gildi 1. janúar 1993. Jafnframt fellur úr gildi mengunarnareglugerð nr. 389, frá 28. september 1990, ásamt síðari breytingum.

Ákvæði til bráðabirgða.

1. Starfandi atvinnurekstur, sem upp er talinn í Viðaukum 7 og 8 og ekki hefur við gildistöku reglugerðar þessarar gilt starfsleyfi eða hefur þegar sótt um starfsleyfi samkvæmt reglugerð nr. 164/1972, 390/1985, 385/1990 eða 389/1990, ásamt síðari breytingum, skal sækja um starfsleyfi í samræmi við reglugerð þessa eigi síðar en 1. mars 1993.
2. Fyrirtæki samkvæmt 1. lið ákvæða til bráðabirgða skulu innan 3 mánaða frá útgáfu starfsleyfis hafa lokið öllum almennum úrbótum vegna ákvæða þess. Heimilt er í starfsleyfi að veita lengri frest fyrir sértækum, flóknum og/eða kostnaðarsömum úrbótum en þó aldrei lengur en til þriggja ára.

Umhverfisstofnuneytið, 5. nóvember 1992.

Eiður Guðnason.

Magnús Jóhannesson.

Viðauki 1

Viðmiðunarmörk fyrir hámarksmengun í ám og vötnum.

- A. Við útrásir, þar sem fráveituvatn er leitt í ár og vötn sem nýta má sem viðtaka, má hvergi vera:
- Set eða útfellingar.
 - Þekjur af rotverum (bakteríur og sveppir).
 - Olía eða froða.
 - Sorp eða aðrir aðskotahlutir.
 - Efni sem veldur óþægilegri lykt, lit, eða gruggi.
- B. Í ám og vötnum utan þynningarsvæðis skal eftirfarandi gilda:

Hámarkshitabreyting af völdum frárennslis: 2°C

Súrefnismettun, lágmark: 70%

Má aldrei fara undir 6 mg O₂/l

50% af tímanum yfir 9 mg O₂/l

Sýrustig, pH: 6 – 9

Hámarksbreyting á sýrustigi vegna frárennslis: 0,5

Ammoníak, NH₃: Minna en 0.025 mg/l

Súrefnisnotkun BOD₅: Hæst 4 mg O₂/l

HOCl: Hæst 0.004 mg/l

Olíur og fitur: Olíubrák má ekki sjást

Hámarksaukning á svifögnum vegna frárennslis: 2 mg/l

Viðauki 2

Viðmiðunarmörk fyrir hámarksgerlamengun við strendur og voga vegna holræsaútrása.

1. Fjöldi saurgerla, E-coligerlar eða streptokokkar, skal utan þynningarsvæðis í a. m. k. 90% tilfella vera undir 1000 pr. 100 ml miðað við lágmark 10 sýni.

2. Þar sem útivistarsvæði eru við fjörur ellegar matvælaíðnaður í grennd, skal utan þynningarsvæðis fjöldi saurgerla, E-coligerlar eða streptokokkar, í a. m. k. 90% tilfella vera undir 100 pr. 100 ml miðað við lágmark 10 sýni.

Viðauki 3

Viðmiðunarmörk fyrir hámarksmengun andrúmslofts.

Efni	Viðmiðunartími	Meðaltal
Brennisteinstvíldi (SO ₂)	Sólarhringur Ár	50 µg/m ³ 30 µg/m ³
Köfnunarefnistvíldi (NO ₂)	Sólarhringur Ár	100 µg/m ³ 30 µg/m ³
Kolsýrlingur (CO)	Ein klst. Átta klst.	25 mg/m ³ 10 mg/m ³
Svifryk P < 10 µm	Sólarhringur Ár	100 µg/m ³ 40 µg/m ³
Fallryk, ekki uppleysanlegt í vatni	Mánuður	10 g/m ²

Hærra gildi leyfilegt í 5% tilfella þegar viðmiðunartími er mánuður eða skemmri.

Viðauki 4

Spilliefni – hættulegur efnaúrgangur.

1. Olíuúrgangur.
Dæmi:
 - 1.1. Smurolía, smurfeiti, vökvaolía, spennanolía, hráolía, svartolía, tjara og þess háttar úrgangur, svo og úrgangur mengaður þess háttar olíum.
 - 1.2. Olíuþeytur, t. d. frá málmíðnaði, svo sem bor- og sögunarolíur.
 - 1.3. Olíuúrgangur (sori) frá hreinsun geyma, olúgildrum olíumóttöku í höfnum o. fl.
 - 1.4. Olía, sem hreinsuð hefur verið upp eftir olíuslys, olíumenguð síuefni, sem notuð hafa verið t. d. við hreinsun stranda og olíu úr sjó, mikið olíumengaður jarðvegur o. fl.
 2. Lífrænn leysiefnaúrgangur.
 - 2.1. Leysiefni sem innihalda halógen (F, Cl, Br, I).
Dæmi:
 - metýlenklóríð (díklóretan)
 - metýlklóróform (1,1,1,-tríklóretan)
 - tríklóretýlen
 - perklóretýlen
 - 2.2. Leysiefni sem ekki innihalda halógen.
Dæmi:
 - iðnaðarbensín
 - lakkafta (white sprit o. fl.) — toluen — xylen — terpentína
 - metanól (tréspíritus) — isóprópanól — bútanól — acetón — metýl-etýlketon (MEK) — metýlísóbútýlketon (MIBK) — etýlacetat
 - butýlacetat — glýkól (etýlenglýkól).
- Kælivökvi bifreiða með allt að 50% glýkól telst ekki hættulegur úrgangur.

3. Annar lífrænn efnaúrgangur.
Dæmi:
 - 3.1. Fenól, formaldehýð, ísócyanöt.
 - 3.2. Fastur, fljótandi eða hálfastur úrgangur, t. d. eimingarleifar og afgangar frá efnasmíði (syntese), efnahreinsunum, affitunarstöðvum, plastiðnaði, efnaíðnaði o. fl., sem inniheldur eiturefni eða meira en 5% lífrænt bundinn brennistein eða halógen.
4. Málningar- og lakkúrgangur frá málningarverksmiðjum, sprautuklefum og málningarverktökum.
 - 4.1. Fljótandi og duftkenndur úrgangur.
 - 4.2. Fastir og hálfastir tví- eða fjölþátta málningar- og lakkafgangar þar sem ofgnótt er af einum þættinum.
 - 4.3. Fastir og hálfastir málningar- og lakkafgangar, sem innihalda antimon, blý, kadmíum, kóbolt, kopar, króm, mangan, tin eða sambönd af ofangreindum málum.
5. Límúrgangur frá verksmiðjum, verktökum og verkstæðum.
Dæmi:
 - 5.1. Allir fljótandi límafgangar nema einþáttalím sem ekki inniheldur lífræn leysiefni.
 - 5.2. Fastir og hálfastir tví- og fjölþátta límafgangar þar sem ofgnótt er af einum þættinum.
 - 5.3. Fastir og hálfastir límafgangar sem innihalda fenól eða lífræn halógensambönd.
6. Lútar og sýrur.
Ef pH gildið fellur utan við sviðið 2 – 11,5.
Dæmi um sýrur:
— saltsýra
— saltpéturssýra
— brennisteinssýra
— flussýra
— fosfórsýra
— perklórsýra
Dæmi um lúta:
— natríumhýdroxíð (vítissóti)
— kalíumhýdroxíð (kalílútur)
7. Úrgangur sem inniheldur kadmíum eða kvikasilfur.
Dæmi:
 - 7.1. Rafhlöður sem innihalda meira en 0,025% kvikasilfur eða kadmíum.
 - 7.2. Óhreinsaðar umbúðir sem innihalda kadmíumsambönd, kvikasilfur eða kvikasilfurssambönd.
 - 7.3. Málmblöndur sem innihalda kadmíum.
 - 7.4. Ryk og seyra sem inniheldur kadmíum frá hreinsivirkjum í iðnaði.
 - 7.5. Tæki og hlutir sem innihalda kvikasilfur, svo sem sjálfvirkir rofar, hitamæl- ar, þrýstimælur o. fl.
 - 7.6. Úrgangur frá tannlæknastofum og þess háttar sem inniheldur kvikasilfur.
 - 7.7. Hjálparefni o. fl. sem innihalda kadmíum.
8. Úrgangur sem inniheldur antimon, arseník, beryllíum, silfur, selen, kóbolt, króm, kopar, blý, mangan, nikkel, sink, tallíum eða vanadíum.
Dæmi:
 - 8.1. Úrgangur frá yfirborðsmeðhöndlun málma, t. d. sinkhúðun.
 - 8.2. Úrgangur frá prent- og framköllunarstofum.
 - 8.3. Hvatar frá iðnaði, ryk og seyra frá hreinsivirkjum sem inniheldur ofangreinda málma.

- 8.4. Geymasýrur og annar úrgangur frá blýrafgeymum.
- 8.5. Úrgangur sem inniheldur króm frá sýtunarverksmiðjum.
9. Úrgangur sem inniheldur cýaníð.
10. Úrgangur sem inniheldur PCB.
Dæmi:
 - 10.1. Einangrunar- og kælivökvar, spennu- og þéttaolía (askeral).
11. Ýmis eiturefnaúrgangur.
Dæmi:
 - 11.1. Sveppaeitur, illgresiseitur, skordýraeitur, rotvarnarefni, sóthreinsiefni og fúavarnarefni.
 - 11.2. Óhreinsuð ílát sem innihalda eiturefni.
12. Asbestryk.
Dæmi:
 - 12.1. Ryk frá hreinsibúnaði á útblæstri frá sögun og slípun hemlaborða o. fl.
13. Efnaúrgangur frá rannsóknarstofum, lyfjagerðum, lyfjaverslunum, sjúkrahúsum o. fl.

Viðauki 5

**Viðmiðunarmörk fyrir hámarkshávaða, mæld sem A-vegin
jafngildishávaði ($\text{dB}_{(\text{A})}\text{Leq}$) frá umferð,
fyrirtækjum og annarri starfsemi.**

	Virka daga kl. 07–18	Kvöld kl. 18–23	Nótt kl. 23–07 og helgidaga
Iðnaðarsvæði	70	70	70
Blönduð byggð (verslun, þjónusta, smáiðnaður, íbúðarbyggð)	55	50	40
Hrein íbúðarbyggð	50	45	40
Sumarhúsabyggð	40	35	35

Mælingar skulu framkvæmdar í u. þ. b. 1,5 m hæð, minnst 3,5 m frá vegg eða öðrum hlutum sem endurkasta hljóði. Vindhraði skal ekki vera meiri en 5 m/sek.

Ef um er að ræða ríkjandi tón eða reglulega hávaðatoppa skal lækka ofangreind mörk um 5 $\text{dB}_{(\text{A})}\text{Leq}$.

Viðauki 6

Leyfilegt hámark mengunarefna í útblásturslofti bifreiða.

Um hámark mengandi efna í útblæstri bifreiða sem eru fluttar til landsins frá og með 1. júlí 1992 skulu gilda eftirfarandi mörk. Miðað er við prófanir samkvæmt US-87/88 reglum, sænskum A12/13 reglum eða tilskipun nr. 70/220/EBE með breytingum nr. 91/441/EBE og nr. 83/351/EBE eða tilskipun nr. 88/77/EBE, og að mengunarvarnabúnaður bifreiða sé samkvæmt reglugerð um gerð og búnað ökutækja.

A. Þegar prófað er samkvæmt sænskum reglum A12/13 eða bandarískum reglum US-87/88:

Kolmónoxíð	CO	2,11	gr/km
Kolvetni	CH	0,25	gr/km
Köfnunarefnisoxíð	NO _x	0,62	gr/km
Ryk		0,124	gr/km

- B. Þegar prófað er eftir tilskipun nr. 70/220/EBE með breytingum nr. 91/441/EBE og nr. 83/351/EBE:

Viðmiðunarþyngd kg	Kolmónoxíð(CO) í gr á hverja prófun	Summa kolvetna og köfnunarefnisoxíða í gr á hverja prófun
$v\bar{p} \leq 1020$	58	19,0
$1020 < v\bar{p} \leq 1250$	67	20,5
$1250 < v\bar{p} \leq 1470$	76	22,0
$1470 < v\bar{p} \leq 1700$	84	23,5
$1700 < v\bar{p} \leq 1930$	93	25,0
$1930 < v\bar{p} \leq 2150$	101	26,5
$2150 \leq v\bar{p}$	110	28,0

eða

Kolmónoxíð	CO	2,72 gr/km
Kolvetni og köfnunarefnisoxíð	HC+NO _x	0,97 gr/km
Ryk		0,14 gr/km

- C. Þegar prófað er samkvæmt tilskipun nr. 88/77/EBE:

Kolmónoxíð	CO	1,2 gr/km
Kolvetni	HC	2,4 gr/km
Köfnunarefnisoxíð	NO _x	14,4 gr/km

Viðauki 7

Atvinnurekstur sem Hollustuvernd ríkisins vinnur starfsleyfi fyrir.

1. Fiskimjölsverksmiðjur
2. Álframleiðsla
3. Áburðarframleiðsla
4. Sements- og kalkframleiðsla
5. Kísiljárnsframleiðsla
6. Kísilmálmsframleiðsla
7. Kísilframleiðsla
8. Járn- og stálframleiðsla
9. Glerullar- og steinullarframleiðsla
10. Sútunarverksmiðjur
11. Eldi sjávar- og ferskvatnslífvera þar sem ársframleiðsla er meiri en 200 tonn og fráveita til sjávar eða þar sem ársframleiðslu er meiri en 20 tonn og fráveita í ferskvatn
12. Móttökustöðvar sveitarfélaga; urðunarstaðir og sorpbrennslustöðvar
13. Meðhöndlun og förgun spilliefna
14. Lím- og málningarvöruframleiðsla
15. Olíumalar- og malbikunarstöðvar með fasta staðsetningu
16. Annar sambærilegur atvinnurekstur

Viðauki 8

Atvinnurekstur sem heilbrigðisnefnd vinnur starfsleyfi fyrir.

1. **Vinnsla úr járnei og öðrum málum**
 - 1.1. Málmsteypur
 - 1.2. Stálsmíði og stálskipagerð
 - 1.3. Völsunar-, víra- og stangaverksmiðjur
 - 1.4. Nagla- og skrufuframleiðsla
 - 1.5. Vélaframleiðsla
 - 1.6. Blikksmiðjur
 - 1.7. Vinnsla á málum í raftækniðnaði, t. d. rafgeymaverksmiðjur og verkstæði
 - 1.8. Zink- og krómhúðun málma

2. Vinnsla og úrvinnsla á kalki, leir, steinum og sambærilegum jarðefnum

- 2.1. Steinmölun og framleiðsla á ofaníburði og fyllingarefnum
- 2.2. Steinsmíði
- 2.3. Steypustöðvar og steypueiningarverksmiðjur
- 2.4. Leirmunaverkstæði

3. Efnaiðnaður

- 3.1. Fyrirtæki sem geyma klórgas
- 3.2. Lakksprautun
- 3.3. Prentiðnaðarfyrirtæki
- 3.4. Efnalaugar
- 3.5. Lyfja- og snyrtivöruframleiðsla
- 3.6. Framköllun á ljósmyndum og kvikmyndum
- 3.7. Átöppun og þökkun ýmissa efnasambanda
- 3.8. Framleiðsla á aukefnum og hjálparefnum fyrir matvælaíðnað
- 3.9. Hreinlætisvöruverksmiðjur
- 3.10. Plastframleiðsla

4. Vinnsla og úrvinnsla á efnum úr jurta- og dýraríkinu

- 4.1. Fóðurstöðvar
- 4.2. Fóðurblöndur
- 4.3. Gúmmívinnsla
- 4.4. Trésmiðaverkstæði
- 4.5. Sögunarmyllur
- 4.6. Fúavörn á timbri
- 4.7. Framleiðsla á spónaplötum límtré og þess háttar
- 4.8. Pappírsvöru- og pappakassaframleiðsla
- 4.9. Leðurvinnsla
- 4.10. Vefnaðar- og spunaverksmiðjur
- 4.11. Litun og bleiking
- 4.12. Ullarþvottastöðvar
- 4.13. Framleiðsla á mjöli og feiti úr sláturúrgangi
- 4.14. Lifrarbræðsla
- 4.15. Fituhersla

5. Matvælavinnsla

- 5.1. Sláturhús
- 5.2. Kjötvinnsla
- 5.3. Niðursuðuverksmiðjur
- 5.4. Reykhús og reykofnar
- 5.5. Vinnsla fisks og annarra sjávarafurða
- 5.6. Framleiðsla tilbúinna rétta
- 5.7. Heitloftspurrkun fiskafurða
- 5.8. Mjólkurstöðvar
- 5.9. Framleiðsla mjólkurdufts
- 5.10. Öl-, gos- og svaladrykkjagerðir
- 5.11. Kaffibrennsla
- 5.12. Smjörlikisgerðir
- 5.13. Kartöfluvinnsla
- 5.14. Framleiðsla á kartöflumjöli og sterkju
- 5.15. Lauksteikingarverksmiðjur
- 5.16. Mörbæðsla og tólgarframleiðsla
- 5.17. Meðhöndlun, blöndun og mólun á korni
- 5.18. Kæli- og frystigeymslur

6. Búffjár- og dýrahald

- 6.1. Minkabú
- 6.2. Refabú
- 6.3. Hænsna- og kjúklingabú
- 6.4. Svínabú

- 6.5. Kanínurækt og kanínuhald
- 6.6. Hestahald
- 6.7. Dýraspítalar
- 6.8. Hunda- og kattageymslur
- 6.9. Gæludýraverslanir
- 6.10. Fiskeldisstöðvar, aðrar en þær sem falla undir Viðauka 7.
- 6.11. Seiðaðisstöðvar, aðrar en þær sem eru í tengslum við fiskeldi sbr. Viðauka 7.

7. Starfsemi er snertir vélknúin farartæki

- 7.1. Kappaksturs-, æfinga- og kennslubrautir
- 7.2. Flugvellir og flugbrautir
- 7.3. Bifreiða - og vélaverkstæði
- 7.4. Ryðvarnarverkstæði
- 7.5. Smurstöðvar
- 7.6. Bensínstöðvar
- 7.7. Vöruflutningamiðstöðvar
- 7.8. Biðstöðvar leigubifreiða
- 7.9. Bið- og endastöðvar strætisvagna
- 7.10. Bílapvottastöðvar

8. Ýmislegt

- 8.1. Stórar spennistöðvar
- 8.2. Stórar vörugymslur
- 8.3. Líkbrennslur
- 8.4. Skotvellir
- 8.5. Skemmtigarðar, tívolí, fjölleikahús o. þ. h.
- 8.6. Æfingasvæði slökkviliðs
- 8.7. Skólphreinsistöðvar
- 8.8. Pvottahús
- 8.9. Gámastaðir
- 8.10. Gámaflutningsaðilar og aðilar sem flytja spilliefni
- 8.11. Olífumalar- og malbikunarstöðvar með breytilega staðsetningu
- 8.12. Endurvinnsla úrgangs
- 8.13. Saltvinnsla úr sjó
- 8.14. Gasbirgðastöðvar

9. Annar sambærilegur atvinnurekstur

Viðauki 9

**Flokkun starfsleyfisskyldra fyrirtækja með tilliti til
mengunarhættu og fyrirkomulags eftirlits.**

1. flokkur.

Álframleiðsla

Framleiðsla á tilbúnum áburði

Sements- og kalkframleiðsla

Kísiljárnsframleiðsla (SiFe)

Kísilmálmframleiðsla (Si)

Kísilframleiðsla (SiO₂)

Járn- og stálframleiðsla

Glerullar- og steinullarframleiðsla

Fiskeldisstöðvar ef framleiðsla er meiri en 1000 tonn á ári og afrennsli til sjávar, eða meiri en 100 tonn á ári og afrennsli er í ferskvatn.

Móttökustöðvar og urðunarstaðir sem þjóna fleiri en 20.000 einstaklingum.

Sorpbrennslustöðvar

Meðhöndlun og förgun spilliefna

2. flokkur.

Fiskimjölsverksmiðjur ef framleiðslugeta er meiri en 500 tonn á sólarhring og staðsetning í þéttbýli.

Fiskeldisstöðvar ef framleiðslugeta er meiri en 200 tonn á ári og afrennsli til sjávar, eða framleiðslugeta er meiri en 20 tonn og afrennsli er í ferskvatn.

Seiðaeldisstöðvar með meira en 350 þús. seiðum og afrennsli í ferskvatn.

Móttökustöðvar og urðunarstaðir sem þjóna fleiri en 1.000 einstaklingum.

Skólphreinsistöðvar

3. flokkur.

Fiskimjölsverksmiðjur ef framleiðsla er meiri en 500 tonn á sólarhring og staðsetning í strjálbýli. Einnig minni verksmiðjur sem staðsettar eru í þéttbýli.

Yfirborðsmeðhöndlun á járn, stáli og öðrum málum.

Sútunarverksmiðjur

Olíumalar- og malbikunarstöðvar með fasta staðsetningu.

Fiskeldisstöðvar ef framleiðsla er meiri en 100 tonn á ári og afrennsli til sjávar, eða meiri en 10 tonn og afrennsli í ferskvatn.

Seiðaeldisstöðvar með meira en 150 þús. seiði og afrennsli í ferskvatn.

Móttökustöðvar, urðunarstaðir sem þjóna fleiri en 100 einstaklingum.

Ullarþvottastöðvar

Fituherslur

Gasbirgðastöðvar með meira en 100 m³ geymslurými (STP).

Lifrarbræðslur

Framleiðsla á mjöli og feiti úr sláturúrgangi.

Saltvinnsla úr sjó.

Bensinstöðvar

4. flokkur.

Seiða- og fiskeldisstöðvar aðrar en um getur í 1-3.

Lím- og málningarverksmiðjur.

Hreinlætisvöruverksmiðjur

Plastframleiðsla

Olíumalar- og malbikunarstöðvar með breytilega staðsetningu.

Móttökustöðvar, urðunarstaðir aðrir en um getur í 1-3.

Stálsmiði og stálskipagerð

Efnalaugar

Framköllun á ljósmyndum og kvikmyndum

Sláturhús

Reykhús

Mjólkurstöðvar

Flugvellir

Ryðvarnarverkstæði og smurstöðvar

Heitloftspurrkun fiskafurða

Málmsteypur

Litun og bleiking

Prentiðnaður

Bílaþvottastöðvar

5. flokkur

Atvinnurekstur sem upp er talinn í Viðaukum 7 og 8 annar en sá sem fram kemur í flokkum 1 til 4 hér á undan.